

AZ ERNST-MÚZEUM.

A magyar kultúrának új hajléka épült a Nagymező-utcában. Ez már magában véve is ritka és örvendetes esemény, amelynek éppen a ritkasága miatt őszinte szívvel örvendezhet mindenki, aki a magyar kultúra ügyét a szíven viseli. A nemzeti múlt, amely majdnem az egyetlen és mindenestre a legfőbb kincsünk ezen a világon, új megbecsüléshez, új emlékezéshez jutott s joggal remélhetjük, hogy az új emlékezések keltette szeretet és rajongás meg fogja tenni a magáét abban az irányban, hogy az új magyar kulturális törekvések felkutassák a nagy nemzeti múlt termőtalaját és annak dús nedveiből szívjanak bőséges erőt a jövő kialakítására szükséges harchoz. Esztendők során, izgalmas művészeti küzdelmek során, az új magyar művészet kialakulása közben sokszor reámutattunk arra, hogy ez a művészet csak akkor kaphat önnönmagához méltó lendületet, csak akkor bonthatja ki szárnyait diadalmos csapásokkal, ha az idegen eredmények üdvös beolvasztása mellett mindig visszatér ahhoz az örök bázishoz, amelyre utalva van s amely boldogulásának, megnövekedésének egyedüli alapja lehet: a magyarsághoz. Az Anteus-monda már nagyon banális és kopott, de, amikor a magyar művészet dögéről van szó, még mindig aktuális, mert az anyaföldhöz való visszatérésben rejlik a magyar művészet legnagyobb ereje. És kétségtelen, hogy ez nem csupán sovíniszta álmodozás vagy nemzeti színű lelkesedés, hanem igenis biztos, megtörtént tények pozitív mérlege, olyan megállapítás, amelynek alapja a tények egészen objektív szemlélete. Az összes nemzetközi kiállításokon, amelyeknek eredményét nyereségszámlánkra jegyezhattük fel, az eredetiségünknek, a magyarságunknak köszönhattük ezt a nyereséget. Emlékezzünk a turini kiállításra vagy a hamburgi szobafestők kiállítására, ahol egy fiatal bécsi iparművész azzal aratta a legnagyobb sikert, hogy magyar népművészeti ornamensekkel dolgozott, s ezek után meg lehetünk győződve arról, hogy nemzeti formanyelvünk kihasználása nemcsak a legméltóbb, hanem egyszersmind a legeredményesebb feladat.

Mindezekről azért kellett hosszasan beszélni az Ernst-múzeummal kapcsolatban, mert ez a múzeum tisztán a magyarságnak van szentelve. A múzeum terméi a történelmi múlt egyes korszakainak emelnek méltó emléket és pedig éppen legnagyobbbrészt a magyar művészet segítségével. Igen szellemesnek tartjuk a szemléltető módszert, amely szerint a művészet rendezve van. A termek az illető kort az eredeti vagy reávonatkozó képek, rajzok és iparművészeti tárgyak segítségével akarják visszaadni s ez a törekvés kitűnően sikerült. A termeknek levegőjük van, történelmi levegőjük, amelynek illata sokkal élénkebben, színesebben élénk állítja a múlt idő képét, mint egy kötetnyi leírás. Kétségtelen, hogy ezt az elevenséget annak köszönheti a múzeum, hogy segítségül hívta a művészeket, a néző az egyes korok művészi fantáziáján, vonalain, színein és formáin keresztül mély bepillantásokat nyerhet a korok lelkébe. Ez a lehetőség különösen pedagógiai szempontból igen fontos, a történelem tanítását mindenestre eredményesebbé teheti az a szemléltető oktatás, amelynek eszméjét az Ernst-múzeum megpendítette.

Azonban nemcsak a történelmi múltnak, hanem a legmodernebb magyar művészetnek is örvendetes eseménye az Ernst-múzeum megnyitása. Ezt pedig Falus Elek finom izlésének köszönhetjük. A múlt év őszén behatóan foglalkoztunk ezeken a hasábon ennek az izmos tervezőművésznak az oeuvre-jével s már akkor kifejezést adtunk azon véleményünknek, hogy Falus Elek a tehetsége az installáció-művészet felé hajtja. Most megelégedéssel konstatálhatjuk, hogy az Ernst-múzeum installációja már ennek a művészetnek örvendetes étape-ja. Amit Falus Elek a múzeumban csinált az igen figyelemreméltó berendezőművészet, előkelő „Raumkunst“, amely a maga eredetiségében nemcsak Magyarországon, hanem az egész világon a legelsőrendű hasontörekvések között foglalhat helyet. Az adott terület ötletes kihasználása éppen olyan dicséretreméltó, mint az üvegablakok és a falfestés szellemes ornamentikája. Ebben az ornamentikában igen merészen szárnyalt Falus Elek fantáziája, éles, harsogó színfoltjai sokszor szinte vakmerőek, de kitűnő szín-

érzéke mindenkor harmonikus egységbe tudta összehangolni a falterületeket, amelyek sohasem lépnek a kiállított képek rovására előtérbe. A bordűrök, valamint az ajtók és ajtóközök dekoratív kiképzése nagyon finom munka s ami a legfőbb, nem rokon semmiféle külföldi dekoratív stílussal. Ez az eredeti, nobiles tervezés becsületére válik Falus Eleknek éppen úgy, mint a kivitel precíz, kifogástalan munkája Bobitsch Arthurnak.

Az előcsarnok márványpadjai Lechner Ödön, a lépcsőház-üvegablak a Rippl-Rónai József munkája, mindkettő méltó a két művész egyéniségéhez. Maga a múzeum az iparművészet szempontjából is sok érdekes látnivalót tartalmaz. Képeink között két faragott ládát mutatunk be közülük. Az egyik a XV. századból s valószínűleg valamelyik felső-magyarországi templomból való. A másik még érdekesebb. Erdélyi magyar menyasszonyi láda, amely a maga architektónikus jellegével, élénk színeivel és érdekes faragványaival kitűnően visszatükrözi a magyar késői reneszánsz karakterét. SZ. K.

SÁRVÁRI MÉZESKALÁCS-MINTA,
FÁBIÁN GYULA RAJZA.

FORME POUR
GÂTEAUX.